

RAKVICKÝ ZPRAVODAJ

Dotěr 14/4.92
č. 1/1992

VDÁVÁ OBEČNÍ RADA V RAKVICÍCH

Rakvičané, na slovíčko

... Svět žije v roce 1992 ve znamení 500. výročí objevení Ameriky a 400. výročí J.A.Komenského, pedagoga světového významu. Přitom světem zmítají četná válečná ohniska, občanské války, ale objevují se záblesky mírového řešení konfliktů pod vlajkou OSN. Západ trápí malý hospodářský růst, Východ ekonomický pokles až na úroveň krizových jevů.

Další rok ekonomické reformy a zesilování negativních dopadů doléhá na občany a je velmi těžké vyjádřit všeobecnou náladu obce. Stále se ještě neumíme vyrovnat s podmínkami tržní ekonomiky. Přitom ve srovnání s východními zeměmi nemáme důvod k zoufání. Není tu ani hlad ani válečné napětí. Přesto obavy a strach z příštího vývoje vedou občany k jakési pasivitě a uzavřenosti.

Přešla plesová sezóna bez plesů a obvyklých zájezdů do divadla a na kulturní programy. Klesla návštěvnost kina a kulturu "zachraňují" snad jen pravidelné diskotéky, které pořádá Beseda.

Naše školství v roce výročí Komenského očekává dokončení přístavby školy a otevření důstojného stánku pro výchovu a vzdělávání dětí.

Další velkou akcí bude dokončování čistírny odpadních vod, která významně zlepší ekologickou situaci v obci.

Změní se i katastr obce, kde přibude soukromých polí a obecní úřad převezme zpět do své správy lesy Kozu a Podox.

V Rakvicích bude otevřena nová pekárna, o které píšeme v jiné části listu.

Naše redakce prožívá těžkosti společně s Vámi. I Zpravodaji hrozí zánik z ekonomických důvodů. Nejsou prostě peníze na jeho vydávání. Dosud ještě nevyrostli dostatečně movití sponzoři a možná budeme muset uspořádat sbírku mezi čtenáři.

Stejně jako doufáme v úspěch ekonomické reformy, doufáme v záchranu Zpravodaje, abychom k Vám mohli zase přicházet, informovat Vás a popovídat si o dění v Rakvicích i o jejich historii.

R. Obhlídal

Naše obec v současných podmínkách

Čím začít dříve? Doposud jsme byli zvyklí chodit po naučených cestách. Mnohdy se jednalo o zaběhané stereotypní záležitosti. Současnost je však jiná a mnohdy nám připravuje perné chvíle a zvraty, které musíme řešit. V naší obci máme v současnosti v dosti pokročilém stavu dvě hlavní akce, které je snahou dotáhnout v letošním roce dokonce.

Je to stavba čističky odpadních vod a přístavba školní budovy. Na čističce byl původní rozpočet 14 mil. Kčs. Po přepočtu na současné ceny odpovídá náklad 21 mil. Kčs. Dosud je 12,5 mil. Kčs. prostavěno. Vzhledem k dobrému průběhu stavebních prací s úsporami by bylo možno s 5 mil. stavbu dokončit. Z fondu pro ekologii Okresního úřadu byl však okresním shromážděním starostů odsouhlasen pro rok 1992 1 mil. Kčs. Finanční rezerva dovoluje ještě v pracích pokračovat, ale bude brzy vyčerpána. Okresní shromáždění další prostředky neodsouhlasí. Prostě nejsou, je to skutečnost. V této chvíli si říkáme ... budeme dělat vše co bude vůbec možné pro čističku udělat, aby byla dokončena.

Dostavba školy je na tom trochu lépe. Potřeba na dostavbu je cca 4 mil. Kčs. V návrhu pro dotaci je 3,2 mil. Je to málo. Přehodnocují se jednotlivé položky rozpočtu včetně vybavení ve snaze dosáhnout co největších úspor tak, aby bylo možno akci stavebně s omezenými prostředky dokončit.

S ostatních akcí předpokládáme dokončení položení asfaltového koberce III. uličky a bude možno již začít s konečnými úpravami. Do té doby bude snad znám rozpočet na rok 1992. Okresní shromáždění se nemůže domluvit. Menší obce nechtějí zkomírat a chtějí mít srovnatelné fin. podmínky s městy a většími obcemi. Na pokračování v komunikacích Nové a Vinařské potřebujeme větší částky 1 až 1,5 mil. Tyto v současnosti nemáme, ale půjdeme do toho po částech.

Další bolestí je veřejné osvětlení, které v některých částech obce již dožívá. Nedostatek náhradních výbojek, jejich kvalita ztěžuje možnosti oprav a je předmětem láteření občanů.

V letošním roce chceme pokračovat v úpravě veřejného prostranství. Upravit pomník padlých s okolím. Provést úpravy na hřbitově a tam, kde bude možno využít pomoci občanů, kteří jsou v současnosti nezaměstnaní. Je to velká pomoc obci kterou tito občané prokazují.

Patří jim za to poděkování a také všem, kteří se snaží i při dnešním

shonu udělat cokoliv co zlepší vzhled obce. I přes určité těžkosti můžeme být optimisty. Stále v naší obci přibývají další občané, kteří mají podnikatelského ducha. V obci se vytváří dosti početná síť různých služeb, řemesel, obchodní činnosti a četné zastoupení firem. Co však v naší obci je omezeno jsou ubytovací možnosti. Věříme, že v soukromí je ještě dosti rezerv, které by v budoucnu pro občany mohly být finančním přínosem.

Na závěr. V případě, že za pomoci občanů bude možno Zpravodaj vydávat, chceme rozšířit okruh spolupracovníků zpravodaje. Prosíme o náměty a Vaši účast. Informace podá za redakci p. Pavel Suchánek.

Obecní rada
v Rakvicích

P R O M Ě N Y

Pálavské zříceniny

Pálava, která vévodí našemu kraji, do jihomoravské roviny podle teorie o vzniku a výstavbě hor nepatří. Byla sem přesunuta při vrásnění zemské kůry při alpinském horovzniku v mladších třetihorách.

Na Pálavě, která byla a stále ještě je předmětem výletů, exkurzí, výzkumu i fotografování jsou i zříceniny hradů, které mají přebohatou historii. Mají, ale kdo z vás, kteří je vidáme, navštívujeme víme o dějinách těchto zřícenin, o těchto svědcích dějin našeho kraje.

Povězme si o nich.

Začneme zříceninou, která dominuje kraji. Dnes je úředně označena jako Děvičky. První zmínka o nich v dějinách říká, že hrad byl postaven synovcem prvního knížete moravské říše Mojmíra Rostislavem, který vládl v letech 846 až 870. Na knížecí trůn byl Rostislav dosazen franckým králem Ludvíkem zvaným Německý. Tomuto králi byl Rostislav povinen poplatky. V roce 855 je platit odmítl a vytrhl se z Ludvíkovy poslušnosti. Ludvík se svými vojsky vtrhl na Moravu chtěje Rostislava přinutit k poslušnosti. Tento se se svými vojsky opevnil na hradě Děvíně. Česko-Moravská kronika výslovně uvádí "ale toto Ludvíkovo tažení bez prospěchu se skončilo, chtěje prý raději Rostislava, přesilnou prý hradbou (Děvínem) opatřeného, na čas tak nechati, než v nebezpečném boji vojsku svému škodu způsobiti".

V téže kronice se též dočítáme: " Hrad Děvín stával na hranicích proti Rakousům, tehdejší východní marce, co hlavní bašta proti útokům německým, proti nález Němci nikdy nic nesvedli. Kronikáři zovou jej vždy hradem Rostislavovým."

Historie Děvína byla spjata s osudem Moravské říše. Po pádu Velkomoravské říše od roku 906 není zpráv o osudech Moravy a Děvína. V kronikách se dočítáme, že " lid této země byl ukován v těžká pouta a nebylo více zmínky o nejstarší a nejspořádanější křesťansko-slovanské obci; slavný Velehrad, Rostislavův Děvín, všechny ostatní hrady v zemi obráceny jsou ve spáleniště a prázdná hradiště, takže i o jejich pravém položení mohly později pochybnosti a hádky mezi učenými povstati."

S hradem tehdy zvaným Děvičkami se setkáváme opět v první polovině 13. století, a to v souvislosti s přípravami obrany Moravy proti nájezdu Tatarů. Král Václav I., po úspěšných bojích v Čechách proti Tatarům se připravoval v květnu r. 1241 na válku s nimi na Moravě. Přitom se opíral o královské hrady a o hrazená města. Z hradů a ohrazených měst jsou na jižní Moravě vedle Brna, hradu Veverčí jmenovány Znojmo, Vranov, Bítov, Jemnice, Mohelnice, Hrádek u Znojma, Divice čili Děvičí hrady u Mikulova, Podivín, Hořonín, Břeclav. Uvádí se, že v těchto místech našli lidé ochrany proti Tatarům.

Děvičky jako zeměpánský nebo župní hrad pod označením Dėwierky jsou citovány v roce 1222, kdy byl markrabětem moravským bratr Přemysla Otakara I. Vladislav. V roce 1233 t.j. za vlády krále Václava I. se opět setkáváme s tímto hradem pod označením Dewichki. To byl markrabětem moravským Přemysl mladší bratr krále Václava.

Děvičky jako župní hrad měl své správce jmenované králem. Od doby,

kdy díky tomu, že si čeští králové brali manželky z německých rodů a docházelo i k přátelským svazkům s císařským dvorem a německými knížaty, přizpůsoboval se život u dvorů českých králů německým mravům. Přizpůsobovaly se i názvy členů královny družiny.

Tak např- dvorský podkoní byl zván maršálkem, představený královského služebnictva byl nazýván královským hofmistrem a župan byl nazýván purkrabím nebo též latinsky kastellan.

Jako první známý purkrabí na Děvičkách je uváděn Štěpán z Medlova, rytíř českého původu a praotec Pernštejnů. Jeho nástupcem byl od roku 1234 Leopold Schrank, německý feudál rakouského původu.

V letech 1244 - 1250 spravoval Děvičky purkrabí Crha Cyrill, syn Vojtěcha z Domanína. V roce 1294 spravoval Děvičky jako purkrabí Zdeněk ze Šternberka.

Markrabě moravský Přemysl (pozdější Přemysl Otakar II.) daroval Děvičky Jindřichu z Lichtenštejna, když již před tím král Václav I. daroval " Mikulov, hrad na Moravě i s příslušenstvím co výsluhu, že mu roku 1249 proti Přemyslovi pomáhal." Přemysl Děvičky daroval Jindřichu Lichtenštejnovi za to, že " se mu zavázal poslušností a slíbil svým vojskem v bojích pomáhat."

V roce 1334 byly Děvičky dány králem Janem Lucemburským jako léno Hartnaidovi z Lichtenštejna spolu s městečkem Strachotínem a dalšími městy. Toto léno Lichtenštejnům potvrdil Jošt, syn Jana Jindřicha, markraběte moravského - bratra Karla IV. To už byl Jošt markrabětem moravským. Lichtenštejnové v té době drželi i hrad Sirotčí a také Mikulovský.

V té době Děvičky stejně jako Sirotčí hrad a hrad Mikulovský byly co do důležitosti na stejné úrovni. Tyto hrady byly společným majetkem celé rodiny Lichtenštejnů, takže všichni měli právo volit purkrabí na jednotlivých hradech a také povinnost hrady udržovat.

Ze husitských válek obnovil císař Zikmund knížeti Hartnaidovi V. z Lichtenštejna v roce 1420 mikulovské léno včetně Děviček.

Když král Zikmund dal Moravu a některé další části zemí koruny České do držení Kurfürstu Saskému a svému zeti Albrechtu Rakouskému a tito podporovali jeho přípravu války Němců proti Čechům, vytáhla husitská vojska proti Albrechtovi. Na Moravě se k Husitům připojilo několik moravských pánů. Husité se krvavým útokem zmocnili Podivína, zradou opanovali Břeclav. Vypálili Mikulov a Valtice a pustošili lichtenštejské statky. Hrady na Palavě se však ani nepokusili ztéci.

Když dali do Břeclavi silnou posádku vrátili se husité do Čech. Rod Lichtenštejnů držel tedy mikulovsko včetně Děviček jako léno dál.

Další doklad o držbě Děviček Lichtenštejny je z roku 1468, to uherský král Matyáš, který si v tomto roce podmanil Moravu, potvrdil držení Děviček, Mikulova i dalších lén v markrabství moravském Křištofu III. z Lichtenštejna. Toto léno pak Lichtenštejnům potvrdil v roce 1470 král Vladislav II.

Správa však byla v této době rozdělena. Při tomto dělení mikulovské panství spolu s Děvičkami, Sirotčím hradem a dalšími statky dostal Kryštof VI., od něho pak Děvičky dostal jeho syn Wolfgang a po něm Linhart I., známý přítel náboženské reformace.

V roce 1526 potvrdil král Ludvík Lichtenštejnům držby uvedených hradů za to, že mu pomohli spolu s jinými léníky s Moravy shromážďovat vojska proti Turkům. Z těchto důvodů potvrdil Lichtenštejnům lění držbu téže hradů i císař Ferdinand I., v roce 1547.

V té době byly Děvičky opevněny tak, že mohly ukrýt obyvatelstvo podhradí. Děvičky zůstaly v držení Lichtenštejnů až do roku 1560, kdy je Jiří VI. Lichtenštejnů prodal Ladislavu Kerecsčnyimu, veliteli uherských vojsk bojujících proti Turkům.

Když Ladislavův syn Kryštof Kerecsényi zemřel roku 1571 bez mužských potomků, připadlo mikulovské panství včetně Děviček jako odúmrť císaři Maxmiliánu II. Tento celé panství mikulovské včetně Děviček daroval v roce 1575 Adamu z Dietrichštejna a to z počátku jako císařské léno, které však brzy potom proměnil v dědičné vlastnictví Dietrichštejnů. Adam Dietrichštejnu byl velvyslancem císaře Maxmiliána II. u španělského dvora. Byl císařovým osobním přítelem. Je známo, že byl mezi těmi, kteří při smrti císaře dleli u umrtňovacího lože. Dalším držitelem mikulovského panství včetně Děviček byl syn Adama z Dietrichštejna Zikmund. Za vpádu vojska Štěpána Bočkaje sedmihradského šlechtice na Moravu byly Děvičky zpustošeny. Zikmund z Dietrichštejna prodal Děvičky svým bratrům Maxmiliánu a Františkovi. Od roku 1611 celé mikulovské panství i Děvičky vlastnil již jen František z Dietrichštejna. Tento byl osobním přítelem papeže Klementa VIII., který jej již v jeho 29. letech jmenoval biskupem olomouckým a kardinálem. Kardinál František Dietrichštejnů byl tvrdým bojovníkem proti luteránům.

V bojích českých a moravských stavů proti císaři Ferdinandu II., stál František z Dietrichštejna na straně císaře. Po porážce stavů vypracoval návrh, aby katolické duchovenstvo mělo na sněmu první místo. Císařem byl pak jmenován správcem moravské země a vykonavatelem císařovy vůle proti moravským stavům. Kardinál dal opravit Děvičky tak, aby hrad byl obranyschopný. Na hradě byla vojenská posádka do roku 1620.

Za švédských válek pod velením vojevůdce Linharta Torstensonova, kdy hlavní stan švédských vojsk byl u Mistelbachu (Rakousko), byl vyslán generál major Mortaigne dobývat města rakouská a moravská. 17. dubna 1645 napadl Mikulov byly pobořeny Děvičky a pravděpodobně i Sirotčí hrad. 27. dubna hlavní švédská vojska vedená Torstensonem procházela našim krajem a rozbila svůj hlavní stan u Věstonic a pak u Nosislavi. Po odchodu švédů Dietrichštejnové opravili Mikulov i Děvičky. Děvičky však opravili natolik, že mohly sloužit jako vojenská hláska a hlášení požárů. Hrad 1744 vyhořel a nebyl už opravován. Sirotčí hrad má dějiny kratší. Patřil stejně jako Děvičky k zeměpanským, strážným hradům. To znamená, že patřil ke královským hradům. Byl postaven ve 12. století a sloužil jako bašta proti nepřítelům českých zemí. První písemný záznam o Sirotčím hradě je

z roku 1244. Český král Václav I., jej propůjčil jako léno Sejfriedovi zvanému Wähinger. K tomuto jménu připojoval ještě jméno Orphanus - Sirotek (latinsky orbanus). Sejfried v roce 1244 sídlil na Sirotčím hradě. V uvedeném roce propůjčil král Václav I., Sejfriedovi část panství Lednice se vsí Nýdkem. Další zmínka o Sirotčím hradě je z roku 1260. To český král Přemysl Otakar II. svolal k Lávě nad Dyjí (nyní v Rakousku) knížata a šlechtu z Čech a Moravy, kteří mu se svými vojsky pomáhali v boji u Krassenbrunu proti Uhrům, aby se zúčastnili podpisu příměří s Uhry.

Bojů proti Uhrům po boku Přemysla Otakara II. se účastnili Sejfried a Katold Sirotkové. Ještě před tím však než došlo k hlavní bitvě Katold Sirotek spolu s dalšími veliteli padl při pronásledování Kumánů do uherské pasti a byl usmrcen.

V té době drželi tedy Sirotkové Sirotčí hrad.

Po rozboření hradu jej dali Sirotkové přestavět a byl nazýván Růžovým hrádkem. Své sídlo však přenesli na říční hrad u Nejdeku a měli své sídlo také v Drnholci.

V roce 1310 byl držitelem Sirotčího hradu již Jindřich z Lichtenštejnu. Držel jej jako léno od krále Jana Lucemburského za vojenskou i finanční pomoc, kterou mu Jindřich z Lichtenštejna poskytoval. V roce 1332 je zaznamenán Sirotčí hrad jako součást Mikulovského panství. Hraď Mikulov, Sirotčí hrad, Děvičky tedy v té době patřily pánům z Lichtenštejnu. Ještě v roce 1486 je zaznamenáno, že Sirotčí hrad patřil ke statkům Kryštofa VI. z Lichtenštejna. Po té už tento hrad sdílí osudy dalších dvou hradů, zejména pak hradu Děvičky. Jak již bylo uvedeno, když došlo k rozboření Děviček švédskými vojsky a Sirotčího hradu, nepřikročil jeho majitel František kardinál z Dietrichštejna k jeho obnovení, jak to učinil u Děviček. Další zmínky o dějinách Moravy již o Sirotčím hradu nejsou.

Hrad Děvičky i když od jeho vzniku uplynulo více než jedenáct století a od jeho zničení požárem téměř půl třetího století, stále na východním výběžku Pálavy hrdě vypíná své těmě a zrcadlí svůj majestát na vodách nového jezera. Zůstává stále symbolem síly, důstojnosti jako svědek dějin, které kolem něho kráčely. Stále láká zájem prostých lidí, malířů i básníků. Naproti tomu

Sirotčí hrad, po věky ve stínu slávy Děviček jen skromně připomíná dávnou minulost a je vděčen všem, kteří k němu zabloudí za to, že spočinou pohledem na jeho zdech, obklopených stromovím a tichou krásou.

JUDr. HUBERT REŽNÝ

Rakvické osobnosti

Do galerie rakvických osobností nutně patří Josef Krčka. Starší generace jej zná jako osobnost, která se zapsala nejen do historie obce, ale celého kraje ke konci 19. a na počátku 20. století.

Josef Krčka se narodil 8. března 1853 v Rakvicích v domě čp. 113. Jeho otec Martin Krčka byl pololáníkem. Josef, záhy osiřel, zdědil čtvrtlán a spolu se svojí matkou vedl hospodářství. Když mu bylo 18. let zemřela mu matka a začal hospodařit sám.

V roce 1874 byl odveden na vojnu. Prodal veškerý svůj živý inventář. Pole dal do pachtu. Nastoupil tříletou vojenskou službu u dělostřeleckého pluku č. 7. Na dům dohlížel jeho bratr, který hospodařil na svém zděděném čtvrtlánu.

Po skončení vojenské služby se vrátil Josef Krčka na své hospodářství. Prodal svůj dům čp. 113 a odstěhoval se na dům čp. 33, který v roce 1877 koupil od rakvického žida Šalamouna Spitzę. Zpočátku hospodaření měl značné starosti, neboť musel hospodářství vybavit živým inventářem a doplnit i ostatní zařízení. Oženil se. Za manželku si vzal Veroniku Křivánkovou z domu čp. 44. Tato mu přinesla věnem 13 měric polí, takže hospodařil na 57 měř. Jakmile zkonzolidoval svůj statek začal se zúčastňovat veřejného života a v obci začal také pracovat politicky. Už ve svých 27 letech (1880) kandidoval do obecního zastupitelstva a byl zvolen náhradníkem. V dalších volbách v roce 1882 byl už zvolen a stal se obecním radním. Starostou byl tehdy známá osobnost

Jakub Hrdina, pololáník z domu čp. 23. Tento výrazně povznesl obec. Byl přítelem tehdy v Rakvicích učícího Aloise Mrštíka. Za starostování Jakuba Hrdiny byla v Rakvicích zřízena "zastávka na železné dráze".

Již tehdy starosta i radní dostávali za svou obecní práci plat. Tak např. radní dostával 52 zlatých ročně. V dalších volbách, které se konaly v roce 1885 a v roce 1891 byl Josef Krčka vždy zvolen obecním radním.

V roce 1885 založil hasičský sbor v Rakvicích a byl léta jeho náčelníkem. V roce 1896 vytvořil z hasičských sborů v politickém okrese hustopečském župní hasičskou jednotu a byl dlouhá léta jejím předsedou.

Ve volbách v roce 1895, to je ve svých 42 letech byl zvolen starostou obce. Jakmile byl zvolen starostou, zaměřil se na ekonomický rozvoj obce. Tak např. ve druhém roce svého starostování byla postavena silnice na Trkmanec. Kolem této silnice dal vysázet alej ovocného stromů a to švestek. Tyto pak dlouhá léta přinášela příjem.

Za svého druhého starostenství dal zalesnit Podox, který jeho předchůdce dal vykácet. Podox byl zalesněn 3.000 lipovými, 2.000 smrkovými, 3.000 olšovými stromy a dále větším počtem lindových stromů.

V roce 1897 byl zvolen předsedou místní školní rady v Rakvicích. Stal se také členem hospodářského spolku ve Velkých Pavlovicích.

Dalším jeho počinem bylo, že v letech 1900 - 1901, po té co byly Rakvice sužovány zvláště velkými povodněmi, dal vybudovat hrázku, která se táhla od Přítluk až po břehy Trkmanky. Tato hrázka, dnes již jen svědek ochrany proti dřívějším záplavám, stojí dodnes.

Josef Krčka měl také zásluhu na tom, že byl v roce 1902 zřízen v Rakvicích poštovní úřad. Jeho prvním pošmistrem byl Josef Hromada. Slaví tedy zdejší pošta letos své devadesátiny. V tomtéž roce byla vybudována silnice z Rakvic do Přítluk. V tom samém roce byl založen Záloženský a spořitelny ústav v Rakvicích.

Stejně jako jeho předchůdci, především však Josef Eduard Kornyšl, který byl Krčkovi vzorem, si uvědomoval, že jen kapitálově silní čeští zemědělci na pomezí německví mohou výrazněji rozvíjet své podnikání. Věděl, jaký tato síla má nejen hospodářský, ale i národní

význam pro kraj ve kterém v té době vládl silný německý kapitál. Proto se stal podílníkem Kontribučenského fondu v Hodoníně a členem Kontribučenské záložny u jejíhož zrodu a významným funkcionářem byl Kornyšl. Josef Krčka byl v roce 1911 zvolen do výboru této spořitelny a byl členem jejího ředitelství. V roce 1913 byl zvolen předsedou Kontribučenského fondu a když pak zemřel vrchní ředitel uvedené spořitelny Dr. František Hesse, byl zvolen vrchním ředitelem záložny.

Josef Krčka vedle své hospodářské a kulturní činnosti pracoval i politicky. Stál u zrodu lidové strany v obci a kraji. Když v roce 1906 byly vypsané volby do zemského sněmu moravského, byl již jako čelní funkcionář na kandidátce této strany pro funkci poslance do tohoto sněmu. Ve volbách byl zvolen. Ve sněmu byl členem několika jeho výborů. Zasedal v zemědělském výboru, ve výboru vodocestném a ve výboru kontribučenském. Byl členem zemědělské rady a pracoval též např. v melioračním svazu, okresní školní radě. Byl předsedou vodního družstva v Rakvicích, ve výboru ^{Hospodářské záložny} Hospodářské záložny v Hustopečích. Byl v předsednictvu Nákupního a prodejního družstva ve Vel. Pavlovicích. Významnou činnost vyvíjel také jako člen komise chovu hovězího dobytka a od roku 1911 jako její předseda pro hustopečský okres. Byl znám jako propagátor způsobu chovu hovězího dobytka. V tomto směru pořádal v celém okrese přednášky a výstavy.

Podle dochovaných dokladů vystupoval ve všech svých funkcích, ač příslušník lidové strany jako nestranný pracovník, který ve středu svých spolupracovníků dovedl ocenit i práci svých odpůrců. Nikdy, jak uvádějí záznamy "nevymykal se svým povinností a se svými spolupracovníky a i odpůrci pracoval pro blaho a dobro všech".

Josef Krčka se také významně podílel na založení "Potravního spolku v Rakvicích". V záznamech se o této věci dočteme, že založení Potravního spolku roku 1897 jehož, zakladateli byli nadučitel Jan Olšanský a Josef Krčka první to družstevní podnik té doby.

obchody, jež skoro po dobu 50ti let v židovských rukou byly, dostaly trhlinu.

Jakkoliv ~~velá~~ uvedená řada funkcí vyčerpávala a zabírala "téměř veškeren jeho čas, přece vidíme tohoto mnohonásobného funkcionáře čile také na hospodářství svém a svých četných dítek a zeťů osobně pracovati.

Z rodinných záznamů se dočítáme, že když mu jeho první manželka Veronika zemřela, oženil se s vdovou po Josefu Hrdinovi, který se udusil ve svém sklepe v době kvasu vína.

Josef Krčka měl čtyři děti, z toho dva syny a dvě dcery.

Vdova Františka Hrdinová měla šest dětí. Z toho tři syny a tři dcery, takže Krčkova rodina čítala deset dětí.

Když vypukla v roce 1914 první světová válka narukovalo z Krčkovy rodiny (všechny děti byly ženaté a vdané) deset vojáků. Z nich tři padli a dva byli ranění. Josef Krčka jako 61 letý nejen že dál politicky pracoval a zastával veřejné funkce, ale pomáhal celé své rodině.

V roce 1917 byl z podnětu politických i úředních činitelů okresu navržen za své zásluhy na vyznamenání.

Císař František Josef I. jej vyznamenal " válečným křížem pro civilní zásluhy II. třídy".

V době skončení první světové války byl již 65 letý, v důchodu. Přesto stál v čele lidové strany v Rakvicích a hájil její zájmy takže z voleb vycházela v roce 1919, 1923 a 1927 strana vždy jako nejsilnější.

V roce 1927 byl zvolen starostou obce jeho zeť ^{František} Josef Suchyňa.

Ztráta zraku přiměla Josefa Krčku zanechat veškeré činnosti.

Zemřel v roce 1934 ve svých 81 letech.

JUDr. HUBERT REŽNÝ

Pekárna v Rakvicích

Kdysi bývali v Rakvicích aspoň tři pekaři, ale již dlouhá léta se musíme spoléhat na dovoz pečiva různé kvality. Mnohdy gumové rohlíky nedaly spát Janu Klimentovi (Družstevní čp.765) a po revoluci začal svoje dávné sny uskutečňovat.

V roce 1991 se dal zaregistrovat jako podnikatel, začal shánět plány a hlavně bojovat s nepochopením, byrokracií. Po ročních

obíhání úřadů je dílo připraveno k realizaci.

16. března 1992 bylo vydáno stavební povolení a dle plánu má být pekárna hotova do 31. července 1992.

Pekárna bude stát v rohu fotbalového areálu u bývalých kabin. K budování jsou připraveny dvě alternativy. Pokud Ministerstvo zemědělství poskytne dotaci, bude vybudován celý pekárenský komplet, který bude obsahovat sýpky, mlýn, pekárnu a prodejnu. Vše v hodnotě 6,5 mil. Kčs. Pokud ministr Kubát nepustí korunu, půjde o dílo v hodnotě 2 mil. Kčs a bez sýpek.

Odvážný podnikatel si zatím půjčil 1,3 mil. Kčs od Komerční banky a pustil se do díla. Areál bude stavět soukromá stavební firma z Podivína. Po dokončení celého kompletu zde může 14 Rakvičanů najít trvalé zaměstnání.

Připravovaný sortiment pekárenských výrobků jistě přiláká zájem občanů i soukromých obchodníků. Pec (10m²) československé výroby o výkonu 100 kg chleba za 1 hod. bude chrlit i rohlíky, dalačnické, loupáčky, vánočky, koláče a případně i cukrářské výrobky. Pekárna pokryje potřeby pro 5 000 obyvatel.

Každé podnikání s sebou nese pro podnikatele i velké riziko. Vždyť splátky z půjčky budou činit čtvrtletně 135 tis. Kčs a v případě celého kompletu 1 mil. Kčs ročně.

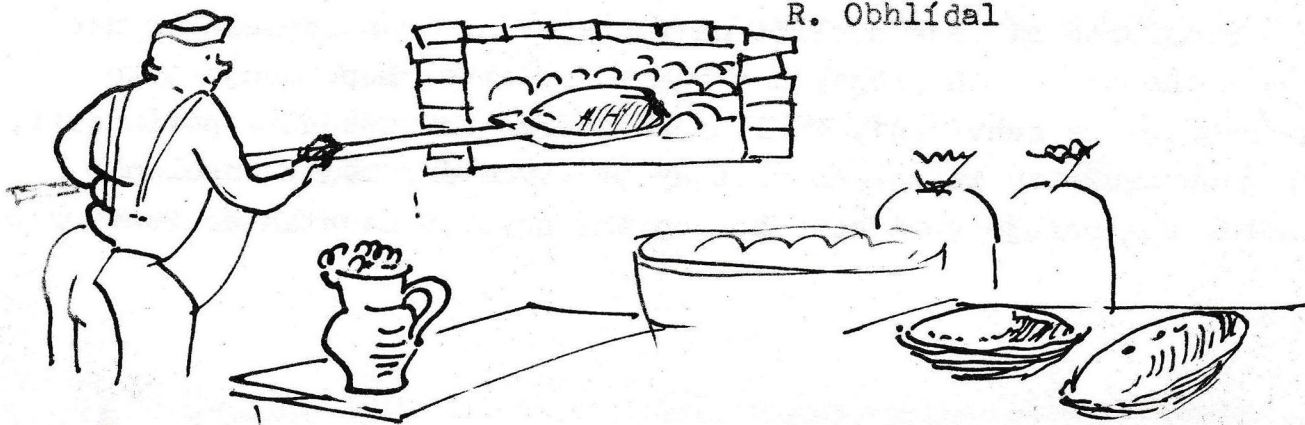
Když jsem v rozhovoru ocenil neobyčejnou odvahu podnikatele, Jan Kliment odpověděl :

" K vybudování tohoto díla mě snad nepřivedla ani tak odvaha jako touha podnikat. A i kdybych zbankrotoval a sám na to doplatil, Rakvicím vybudovanou pekárnu už nikdo nevezme ".

Vskutku neobyčejná úvaha našeho spoluobčana a rodáka až z dalekého Chomutova !

Budeme Ti, Jendo, držet palce a společně se těšit na čerstvé rakvické pečivo a vždycky křupavé rohlíky.

R. Obhlídal

Jak uplatňovat své nároky

Zákon ze dne 21. prosince 1991 o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech č. 526/1991 Sb., který nabytí platnosti 28. ledna 1992, nám dává, kteří nejsme členy zemědělského družstva, možnost podílet se na vypořádání našich majetkových nároků vůči družstvu a to přímou účastí na jednání družstva při jeho transformaci.

Naši účast na vypořádání však zákon podmiňuje několika skutečnostmi.

Za prvé : Musíme mít, nebo jsme měli ke dni 15. května 1990 tj. ke dni nabytí platnosti zákona o zemědělském družstevnictví v užívání družstva majetek v hodnotě nejméně 30.000 Kčs. U pozemků to představuje asi půl hektaru půdy.

Druhou podmínkou je, že se písemně přihlásíme o tuto účast do 28. dubna 1992.

Třetí podmínkou je, že současně prokážeme vlastnictví dokladem jimž jsme majetek nabyli, např. dokladem státního notářství o dědictví, kupní smlouvou, dále také členskou přihláškou o vstupu do zemědělského družstva nebo výpisem z pozemkové knihy a nebo výpisem z Geodezie a kartografie.

Toto přihlášení, jako oprávněná osoba nám dává možnost, podílet se aktivně na transformaci družstva, vypracovat projekt na transformaci družstva, být volen do transformační rady družstva, zúčastňovat se valných hromad družstva, možnost zastupovat jiné oprávněné osoby.

Transformační rada družstva má pět členů, tito jsou voleni v poměru, podle počtu jednotlivých oprávněných osob ze tří skupin oprávněných osob.

Transformační rada dohlíží na vypracování transformačního nebo i více transformačních projektů v rámci družstva. Doporučuje tyto valné hromadě ke schválení. Dohlíží na dodržování zákonů a povinností, které jsou družstvu ze zákona uloženy při vydávání majetku nečlenům družstva, kontroluje správnost zpracování soupisu majetku družstva atd.

Jak již bylo řečeno do transformační rady budou voleny osoby, které nejsou členy družstva. Znamená to, že čím více nečlenů jako oprávněných osob se přihlásí, tím poměrně větší počet svých zástupců bude mít v uvedené radě. Tu je třeba upozornit na to, že přihlášené oprávněné osoby se nemusí valných hromad sami zúčastnit. Může se nechat zastupovat jiným nečlenem, který je oprávněnou osobou, dá-li mu ověřenou plnou moc. Touto formou máme možnost své zájmy plně uplatnit.

Nerozvádím další výhody, které z přihlášení vyplývají, poněvadž o těchto nárocích je větší část občanů informována z besed o zákonu 229/1991 Sb., jsou články v tisku i relace v televizi a v rozhlase. V obci Rakvice již takové besedy proběhly.

V této souvislosti bych rád ještě informoval majitele půdy, nečleny zemědělských družstev o další závažné věci. Vláda České republiky vydala nařízení, které řeší otázky vrácení nebo náhrady za živý nebo mrtvý inventář, který byl do zemědělského družstva vnesen.

Toto nařízení stanoví přesná pravidla, podle něhož má družstvo vypořádání příslušného inventáře provést. Stanoví také výši náhrad za vnesené zásoby krmiv, osiv, chlěvské mrvy atd.

Toto nařízení vlády České republiky bylo uveřejněno ve Sbírce zákonů pod č. 20/92 Sb.

Každý zemědělec, který vnesl živý a mrtvý inventář do družstva, není již jeho členem, může si svůj nárok vypočítat a uplatnit tak svůj zákonný nárok.

Milan Horáček

Konec roku je obdobím, kdy každý hospodář nebo organizace hodnotí svoji činnost.

Jednou z největších složek dobrovolných organizací je český zahrádkářský svaz. Se svými 99 členy zabezpečuje obdělání pozemků, obdělání a hlídání vinic, prodej a výkup zemědělských produktů.

Státní politika těmto organizacím již moc nepřeje. Jejich funkci přebrali soukromníci a soukromé firmy. Přesto můžeme tento rok hodnotit velmi dobře a myslíme si, že celá rakvická veřejnost tuto naši činnost ocení.

Jistě si každý z vás povšiml, že v zahrádkářských a vinařských lokalitách vyrostly strážní věže, na kterých se zahrádkářský svaz podílel.

Tato výstavba směřovala jak proti špačkům, tak proti zlodějům. Do jaké míry se nám to podařilo, nejlépe posoudíte vy sami.

Zde je však třeba vyzvednout úsilí výboru a předsedy svazu pana Oldřicha Michlovského, který celou výstavbu řídil, sám se jí aktivně účastnil a nebojíme se říci, že je to vlastně jeho zásluha, že se projekt strážných věží dovedl do konce.

Máme v plánu další výstavbu strážných věží a věříme, že se nám to v průběhu letošního roku podaří.

Doufáme, že se realizace našeho projektu budou účastnit i ostatní členové svazu, nejenom z řad výboru.

Dalším cílem naší činnosti bylo hlídání vinic. Každému hospodáři a pěstiteli je jasný důvod, proč se vinice hlídají.

Historie nám tato fakta potvrzuje a naše vesnice se stala součástí " Horenského práva ", které říká: " Právo na hrozen má jen žena v počestném stavu a přestárlá osoba. "

Jen těžko se nám podaří tento problém vyřešit, ale věříme, že pěstitelům a zahrádkářům touto službou vyjdeme vstříc.

Představa některých našich občanů o nadměrném zisku z vybíraného poplatku za hlídání vinic je mýlná. Jen ten fakt, že pořizovací náklady na zbudování hlídacích věží byly 49.700 Kčs, se vrátí za pět let.

Na základě připomínek občanů se výbor usnesl, že bude tohoto roku poplatek za hlídání - za 1 ar 10,--Kčs.

Proto bychom chtěli, aby pěstitelé hroznů, kterým jsme tuto službu zabezpečovali, si uvědomili, že náklady spojené s výstavbou věží neodpovídají zisku z hlídání vinic.

Náklady na hlídače a střelivo je průměrně ročně 33.000 Kčs. Pripomínky ohledně hlídání vinic sdělte laskavě na adresu ČZS.

Jednou z činností naší organizace je objekt zahrádkářské haly. Tento objekt byl pronajat firmě ZEVA, která zde provozuje prodej a výkup zahrádkářských potřeb.

Jak jistě všichni víme, tato firma nevyhověla všem občanům ve výkupu okurek. Do celého zemědělského systému vstoupila otázka nabídky a poptávky, které se budou muset naši pěstitelé přizpůsobit.

Všichni sledujeme vývoj naší zemědělské politiky na vesnici. Budeme asi všichni povinni se tomuto trendu přizpůsobit.

Je otázkou, do jaké míry zde bude svou pozicí vstupovat transformační zákon. Ten nám ukáže jakou míru zastoupení má naše organizace.

Přesto se naší šance nevzdáme a učiníme vše pro spokojenost členů naší organizace.

Za výbor ČZS - Ivo Prachař

Strašidla v dědině

" Strašidla sú na tým světě všelijaký," povídajú stařeček Klásek vnukovi, kerý chcel neco slyšet o strašidlech.

" Sú aj takový co ich potkáš v praví poledně v prostředku dědiny ani se nenadáš. To nebylo enom za nás, to se ti može stat aj včil."

Malý Janek sebú zavrtěl a povídá." Ale gde, takový strašidla už nejsú, dyť ve školce nám to povídaly pani učitelka."

" Já ti neco řeknu, " nadechli se stařeček a upili z flašky.

" Dyž sem byl takovej špunt jak si ty, tož v tech dobách, jak se jaro probudilo, začali docházet do dědiny všelijací lidi. Vápnaři, sklenáři, dráteníci, uhlíři, cigáni, nekeří byli otrhaní, šla z nich hrůza, ale nejstrašnější chlap byl zdejší a měl přezdívku SKOC. Jak se mendoval doopravdy to sme jako děcka nevěděly, ani vědět nechcely. Když se objevil v dědině všecy děcka ať byly v Pastúškách, Novej ulici, nebo na vrchním konci. Dyž nekerý děcko potkal, zagúlal očiskama a zahartusil hlubokým hlasem, - Íš polívku ?

Potkat ho bylo daleko horší než potkat pana řídícího. Nekерý děcko se aj hrůzů počuralo. Největší strach z něho měl Joža Karásek. Ten když ho viděl negde v dědině, protahl se aj zamřížovaným sklepním okýnkem, nebo se podlezl pod vratama kady jejich malej Brok lazil. Na teho dyž Skoc vybafl, tak z Jože tři dni slovo nedostali."

Jedneho dňa, šly tetka Karásková do obchodu a Joža musel s něma. Tá dobře věděly, gde by mu byl konec kdyby ho nechály doma samotného. Negdo kozu pást musí a natrhat kopřiv pro húsata taky. Dyž se vraceli dědinu ze " Spolku", pevně držíc Jožu za ruku, co čert nechcel, potkaly se s tetkú Majdušú a tá měly pod jazykem tolik novinek, že to vypadalo na delší dobu.

Jožovi začala byt dlúhá chvíla. Krútil se, fňukal, ale mamina ruka nepovolila. Dyž viděl, že mu není pomoci, začal se rozhlídat co gde roste, co by se dalo upotřebit a tu se jeho zrak přenesl k silnici po kerej od dolního konca pomali, na koli, odšlapával svoje metry ke sklepu do Pastúšek Skoc. Joža skameněl. Vlasy se mu hrůzů postavily, po těle přebíhal mráz. Zacukal, ale ruka byla jak ve svěráku, tak využil poslední možnost úniku a to byly matčiny široký vesnický sukně.

Pomaličky se vsunul pod ně, bylo tam teplo, ticho a bezpečí. Chlapče drahejš, moc roků nemáš, si životem neobrušenejš, ale co je fazulovica to snáď už víš. U Karásků ju měli a tetka ju dojídaly ešče ráno. Chcelo se im upustit, nadúvalo ich to sakramensky, ale před tetkú Majdušú nechcely aby nebyla ostuda, ale hovor se protahoval, začalq bolení tak si ulevily. Joža nic netuše v temném úkrytu spokojeně oddychoval, ale do-
dýchal. Hlava se mu zatočila, oči krvú podlíly, rychle zadržel dech. Ven nechcel za žádnú cenu, ale dyž se nadýchł podruhý, žádná sila ho nemohla zadržet. Vyletěl ze sukni, vyškubl ruku a protože z tej tmy a teho smradu nevěděl gde je, narazil přímo do Skoca. Ten se lekl, skočil z kola a hneď zaburácel. " Íš polívku?!" Za malú chvílku byl Joža za dědinú a nedošel dom ani druhejš deň. Na třetí deň ho šla hledat celá škola a našli sme ho naPanských lúkách v kopce sena. Potom nám pan řídící dával ponaučení jak se děti mají držet svojích rodičů, protože enom tí to s nima myslijú dobre a dovedú ich ochránit,"

" Tož aj takový strašídla sú chlapče na tým světě širokým, né enom čertí, upíři a čarodenice."

" Tož teho Skoca bych se stařečku nebál. Já bych mu ukázal," bojovně mával rukama malý Janek.

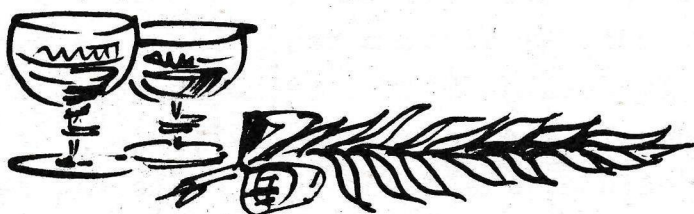
" Víš, on se može takovej Skoc objevit na dědině ešče dnes, nevíš dňa ani hodiny, ale ty se ho přece bát nemusíš. Ty přece íš polívku. Nebo né?"

Stařeček se začůřili, zapálili cigáro a přestali vnímat okolí. Zasej se procházeli ve svojim mládí, zasej byli kluk co objevuje svět.

Zdeněk Pohl

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Sňatek uzavřeli :

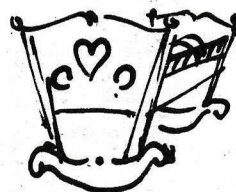
Lubomír Bařina	- Romana Hudcová	/ Bulhary - Znojmo /
Petr Schwarz	- Iveta Trlicová	/ Uherčice - Zaječí /
Miroslav Bartořic	- Zdenka Gálová	/ Rakvice - Přítluky /

Novomanželům přežeme krásný a šťastný společný život.

Nejstarší občanka paní Anastazie Krůzová se 18. března dožila 98 let. Blahopřežeme a přežeme klidné stáří.

Narozené děti :

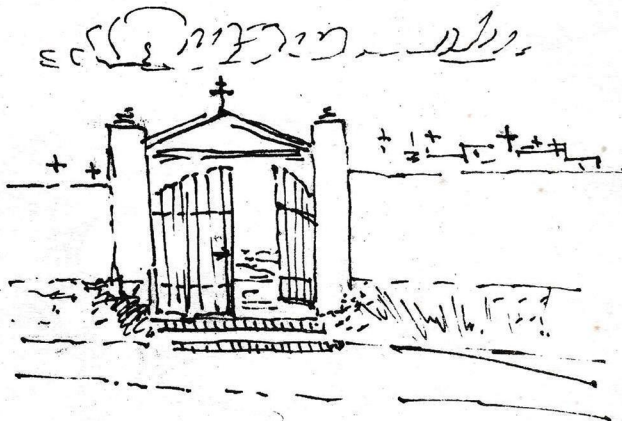
Růžička Michal	čp. 457
Šabata Jan	645
Střítecký Jan	767

Rodičům narozených dětí blahopřežeme.

Občané, se kterými jsme se rozloučili :

Rozsypal František	ve věku	69 let
Turečková Františka		77 let
Peš Stanislav		85 let
Švástová Helena		89 let
Bařant Štěpán		58 let

..... a čas se zastavil.

Marie Darmovzalová

Košíkáři letos skončili.

TJ Sokol Rakvice má v současné době pouze dva oddíly. Jsou to oddíl kopané a oddíl košíkové. Stolní tenisté jsou samostatným oddílem sponzorovaným soukromou firmou Nasla a šachisté se rozpadli.

Oddíl košíkové mužů se již tradičně účastnil okresního přeboru, který patří množstvím soutěžících mezi velmi silné.

V základní skupině jsme ve třech zápasech zvítězili a v pěti prohráli. Nejvyšší porážka ve skupině byla o 6 bodů. Proto naše skóre bylo vysoce aktivní. Ve skupině jsme obsadili 4 místo a hráli jsme o celkové 7 až 9 místo. Zde jsme tři zápasy vyhráli a jeden prohráli. Celkově jsme obsadili tedy 8 místo.

Celková bilance je 12 zápasů, z toho 6 vítězství a 6 porážek.

V průběhu sezony se hráčský kádr stabilizoval na 9 hráčích plus další dva podle časových možností. Oproti loňské sezoně se na několik zápasů vrátil Petr Látal a z mladých se k nám přidal 202 cm vysoký Jiří Horáček.

Věkový průměr mužstva je poměrně vysoký a to 33 let.

Naši obec v tomto sportu reprezentovali : Antonín Straka, Ing. Jan Kamenský, Radek Švásta, Josef Hnáníček, Zdeněk Průdek, Jaroslav Vysloužil, Jiří Horáček, František Vrba, Zdeněk Hřiba, Petr Látal a Pavel Suchánek.

Přesto, že sezona již skončila, trénujeme stále ve středu od 19,00 hod. ve sportovní hale a zájemce o tento sport zveme mezi nás. I přes pokročilý věk některých hráčů se již těšíme na další lité boje v příštím ročníku okresního přeboru.

Pavel Suchánek